

معروف‌ترین جهانگردان جهان

«دور دنیا در هشتاد روز» اثری از ژول ورن احتمالاً اولین تصویری است که همه ما از جهانگردی داریم. در ادامه کسانی با دوچرخه یا حتی با شنا کردن در آب تلاش کردند دور دنیا سفر کنند و تصور ما را تغییر دهند.

171# دور دنیا در هشتاد روز» اثری از ژول ورن احتمالاً اولین تصویری است که همه ما از جهانگردی داریم. در ادامه کسانی با دوچرخه یا حتی با شنا کردن در آب تلاش کردند دور دنیا سفر کنند و تصور ما را تغییر دهند. با این حال ادب فارسی ما پر است از سفرنامه‌هایی که این و آن نوشته‌اند، از ناصرخسرو قبادیانی گرفته تا حاج سیاح. همچنین مارکوپولو به عنوان یک جهانگرد معروف غربی در ذهن ما جا خوش کرده است. همه اینها گفته شد تا برویم سراغ فهرستی از ده جهانگرد معروف جهان.

1- چه بهتر از همین ایران آغاز کنیم و ناصرخسرو قبادیانی. ادیب و شاعری که در عصر 5 هجری در پی یک خواب تصمیم گرفت به دنبال گمشده خود در عالم عرفان بگردد و از این رو سفری هفت ساله را آغاز کرد؛ سفری که از مرو آغاز شد و به بلخ خاتمه یافت، اما در این میان شهرهای بسیاری از ایران، ترکیه، سوریه، لبنان و فلسطین کنونی، مصر، سودان، عربستان و عراق کنونی می‌گذرد. در همین سفر بود که او پیرو آیین اسماعیلی شد. موضوعی که اواخر عمرش به بهانه انزوای او تمام شد. سفرنامه ناصرخسرو در حال حاضر موجود است و مورد استناد محققان قرار می‌گیرد.

2- میرزامحمدعلی محلاتی هم یکی از جهانگردان معروف ایرانی است. به دلیل جهانگردی‌های گسترده او لقب حاج سیاح به وی داده‌اند. او از مناطقی دیدن کرده که در زمان خود (قاجاریه) سفر به این مناطق بسیار مشکل بوده است، مانند ژاپن و ایالات متحده.

گفته می‌شود او سرانجام درخواست تابعیتی از دولت آمریکا می‌کند و تبعه این کشور می‌شود. حاج سیاح دو جلد کتاب هم از سفرهای خود نوشته است. دوران سفرهای او 18 سال طول کشیده است. جالب است بدانید او یکی از فعالان سیاسی دوران خود هم شناخته می‌شود.

3- برادران امیدوار هم از جهانگردان معروف ایرانی هستند. عیسی و عبدالله امیدوار از سال 1330 به جهانگردی و انجام پژوهش‌های میدانی انسان‌شناسانه در اقصی نقاط جهان اقدام کردند.

ویژگی کار آنها فیلمبرداری و عکاسی و به قول صحیح‌تر مستندسازی سفر است. این مستندات بعدها در قالب کتابی هم به چاپ رسید که مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته است. از یافته‌های آنان موزه‌ای هم در مجموعه سعدآباد ایجاد و در سال 1382 افتتاح شده است. آنان را به قولی نخستین جهانگردان ایرانی به سبک مدرن می‌دانند و نیز نخستین ایرانیان و آسیایی‌هایی که به قطب جنوب سفر کردند. البته ظاهراً فقط عبدالله امیدوار موفق شد به قطب سفر کند.

4- حسن علیزاده و امیرحسین احمدی هم دو جهانگرد معروف دیگر ایرانی هستند. این دو دوست که در جریان خدمت سربازی با یکدیگر آشنا شدند از سال 1379 سفر خود را به دور دنیا با دوچرخه آغاز کردند و موفق شدند پس از طی 64 هزار کیلومتر به کشور بازگردند.

فدراسیون دوچرخه سواری در آن زمان لقب قهرمان قهرمانان را به این دو دوچرخه سوار اعطا کرد. آنها همچنین در سازمان ملل متحد و نیز در مرز بازرگان مورد استقبال قرار گرفتند.

5- پونه مهدوی نادر هم اولین زن جهانگرد ایرانی است. او با دوچرخه سفر خود به دور دنیا را انجام داد و البته در مسیرهای طولانی از هواپیما هم استفاده کرد. سفر او حدود یک سال و نیم طول کشید و او در طول این سفر مناطقی همچون قله اورست و خانه کعبه را دید و در اجلاس جهانی جوانان هم شرکت کرد. کتاب او هم با عنوان مسیر صلح شامل خاطرات و عکس‌های این سفر به چاپ رسیده است.

6- یکی از جهانگردان معروف جهان ابن بطوطه است. او یک جهانگرد مسلمان است که اصالت مغربی یا مراکشی دارد. ظاهراً او حدود 117 هزار کیلومتر و از نظر مختصات سرزمینی کنونی به 44 کشور جهان سفر کرده است. او بعد از این سفر به نگارش سفرنامه خود اقدام کرد که یکی از معتبرترین اسناد برای شناخت مردم جهان در آن دوره است.

7- چنگ هه یا چنگ خه یک جهانگرد مسلمان چینی است که به عنوان یکی از معروف ترین جهانگردان و مکتشفان جهان شناخته می شود. این فرد از مناظر دیگری در چین و نیز جهان شهرت دارد. چنگ هه در طول 30 سال، هفت سفر انجام داد و به کشورهای نظیر ایران، عربستان و مناطقی چون شبه قاره هند و شرق دور آسیا سفر کرد.

8- یکی از معروف ترین جهانگردان غربی و جهانی مارکوپولوست. مارکوپولو در ادبیات عامیانه امروز ایران به عنوان نماد سفر و جهانگردی شناخته می شود. او یک جهانگرد و تاجر ونیزی بوده است.

وی در سفرهای خود به شرق جهان از جمله ایران و چین سفر کرده بود. از او کتابی هم به جا مانده که حرف و حدیث های بسیاری برانگیخته است اما در صورت صحت توانسته اطلاعات بسیار مناسبی به محققان بدهد. برخی حتی می گویند سفرنامه او به نقشه نگاری هم کمک کرده است. مارکو در سفر رفت خود از خشکی و در سفر برگشت خود به طور عمده از دریا استفاده کرد.

9- کریستف کلمب: در ادبیات انگلیسی میان دو واژه جهانگرد یا کاشف و نیز توریست تفاوت عمده وجود دارد. شاید از این منظر بتوان گفت کریستف کلمب به عنوان کاپیتان کشتی های پادشاهی های دوره میانه اروپا، یک کاشف باشد تا توریست.

با این حال به نوعی می توان ادعا کرد تمام کاشفان جهان هم خبره های سفر بودند. نام کریستف کلمب از این نظر در جهان شهرت دارد که او را کاشف قاره آمریکا می دانند؛ موضوعی که البته فقط در نام صحیح است. زیرا او خود نفهمید پای به آمریکا گذاشته و بعدها هم مشخص شد احتمالاً افراد دیگری قبل از او به این مکان رفته بودند.

10- مایکل پالین هم یکی از معروف ترین مسافران و گردشگران جهان است. او یک کم‌دین انگلیسی است، اما از سال 1980 اقدام به مسافرت و ساخت مستند از سفرهای خود کرده است. او در این مدت به قطب جنوب و شمال، اروپای شرقی، هیمالیا، صحرای آفریقا سفر کرده و مستندهای زیادی از سفرهای خود ساخته است.